

SARAH LARK

*Unelmiin
kurkottajat*

BAZAR

SARAH LARK

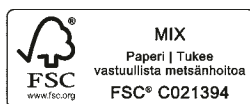

Unelmiin kurkottajat

Suomentanut Sanna van Leeuwen

BAZAR

Ensimmäinen painos

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Sanna van Leeuwen
Alkuteos *Himmelsstürmerinnen – Wir leben unsere Träume*
© 2024 by Bastei Lübbe AG, Cologne

ISBN 978-952-403-863-8

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@bazarkustannus.fi

TAIVASMATKA

New York

Lebanon (Missouri)

Boston

Kansas City

Old Lane Manor

1899—1902

Luku 1

Kun poika lopulta jätettiin yksin, hän päätti käyttää tilaisuuden hyväkseen ja tutustua rakennukseen perin pohjin. Ei sillä, että Armon sisarten orpokodissa New Yorkissa kovin paljon tutkittavaa olisi ollut. Useimmat tilat hän oli nähnyt jo eilen, kun poliisi oli tuonut hänet tänne: toimiston, jossa abbedissa oli tarkastellut ja kuulustellut häntä ankarasti, kylpyhuoneen, johon hänet oli ensimmäiseksi komennettu, ja sen jälkeen vaatevaraston, jossa uusia tulokkaita odottivat käytetyt mutta puhtaat pukimet. Yksi nunnista oli antanut hänelle kaksi vaatekertaa housuja, paitoja ja villapuseroita sekä alusvaatteita, sukkia ja kengät, jotka sopivat jotenkuten. Mukanaan poika ei ollut tuonut muuta kuin yllään olleet vaatteet – sisar oli nyrpistänyt lumpuille nenäänsä ja heittänyt ne saman tien menemään. Ruokasalissa poika oli sitten lusikoinut laihaa keittoa ja ahminut margariinilla voideltua leipää, kunnes oli aivan täynnä. Aamulla saatiin maitoa ja jotain puurontapaista.

Ruoka ei täällä ollut kovin monipuolista, mutta aina-kaan lasten ei tarvinnut nähdä nälkää. Sen poika oli pannut merkille myönteisenä seikkana. Sitten hänelle oli osoitettu vuode poikien makuusalista kahden muun noin kaksitoistavuotiaan välistä. Kurt ja Joe eivät kuitenkaan

olleet jutelleet hänelle sen enempää kuin muutkaan lapset. Eilen ja tänä aamuna orpoja oli puhuttanut ainoastaan kesäjuhla, jota vietettäisiin tänään orpokodin puutarhassa. Poika oli äkännyt nopeasti, että pääosassa eivät suinkaan olleet kesäiset huvitukset, vaan kouriintuntuvat elämää ohjaavat päätökset. Lapset esiteltiin epämuodollisessa ilmapiirissä laitoksen ulkopuolisille ihmisille, joista joku ehkä kiinnostuisi adoptoimaan heistä jonkun. Vanhimille suojateille saattaisi löytyä oppimestari tai kotitalous, johon he pääsisivät palkollisiksi. Kaikkien oli siis tärkeää antaa itsestään hyvä kuva. Koko aamupäivän ajan lapset ja sisaret olivat pystyttäneet nurmelle kojuja, joissa myytäisiin lasten tekemiä leivonnaisia ja käsitöitä. Toisissa pisteissä juhlavieraat saisivat paistaa makkaraa tai osallistua peleihin. Kojuja hoitivat vanhimmat suojatit, joiden tuli samalla näyttää, kuinka luotettavia, kohteliaita ja siivoja he olivat. Pienemmät saisivat kävellä juhlakentällä vain nunnien taluttamina, hymyillä ja olla kiltisti. Opettajasisaret olivat myös opetelleet heidän kanssaan lauluja, jotka kuoro esittäisi. Kaikki odottivat jännityksellä omaa vuoroaan esiintyä – vain uudelle pojalle ei ollut vielä määrätty tehtävää. Ja sisarten mielestä oli liian suuri riski päästää hänet harhailemaan omin päin heidän pikku markkinoilleen. Olihan hänet vasta eilen saatu kiinni ammattimaisesta taskuvarkaudesta Times Squarella – mistä syystä hän oli nyt täällä eikä enää törkyisessä asunnossa, jonka varastetun tavaran välittäjä oli antanut katulasten nukkumapaikaksi pikkurötköksiä vastaan.

Kun kaikki muut olivat menneet puutarhaan, poika tutki ensimmäiseksi koulutilat. Talossa oli neljä luokka-

huonetta, joissa nunnat opettivat kuudesta kolmeen-toistavuotiaita suojattejaan. Jos lapset vielä sitä vanhempinakin jäivät orpokotiin, he saivat olla hyödyksi keittiössä, puutarhatöissä tai lastenhoidossa, mutta useimmat menivät muualle palkollisiksi tai sisaret etsivät heille oppimestarin. Teoriassa, oli abbedissa eilen selostanut ylpeänä, lasten oli jopa mahdollista jatkaa opintojaan lukiossa, jos he osoittautuisivat erityisen ahkeriksi ja teräväpäisiksi. Poika oli kuunnellut vaiti. Hänelle se ei tulisi kysymykseen. Hän ei ollut koskaan käynyt koulua, ja vaikka hän oli oppinut laskemaan hyvin, hänen luku- ja kirjoitustaidossaan ei ollut kehumista. Ensimmäisen luokkahuoneen seinälle oli ripustettu aakkostaulu, josta poika osasi nimetä vain muutamaman kirjaimen. Viereinen kertotaulu avautui hänelle paljon paremmin.

Muilta osin luokkahuoneet olivat melko tylsiä – seinillä ei juuri ollut kuvia, vaan enimmäkseen mietelause-
tauluja, joista hän osasi lukea tuskin sanaakaan.

Poika jatkoi matkaa eteenpäin kohti ruokasalia, mutta sitä ennen tuli vielä leikkihuone, jonka yksi nunnista oli eilen maininnut. Ovi oli tänään auki, ja poika näki, että huone oli valoisa. Aurinko pääsi paistamaan sisään korkeista, melkein lattiaan saakka ulottuvista ikkunoista – kesäjuhlaa ajatellen sää ei olisi voinut olla koreampi. Poika antoi katseensa vaeltaa huoneessa, joka oli iso mutta koruton. Muutamat pöydät ja tuolit oli työnnetty siististi seinustoille, ja hyllyillä oli leikkikaluja, joista kaikki olivat nähneet parempiakin päiviä. Ne olivat kaikei lahjoituksia rikkaiden lasten vanhemmilta, joiden käsityksen mukaan orvoille kelpasivat myös pyörättömät junat ja nuhjaantuneet pehmoeläimet vailla turkkia ja

korvia. Äkkiä poika huomasi, ettei ollut yksin. Yhden korkean ikkunan ääressä seisoj pienen tyttö. Tämä oli siro ja vaalea, ja tukka oli siisteillä palmikoilla, joista oli karanut pari hiussuortuvaa. Ne ympäröivät enkelinkiharoina tytön kasvoja, jotka olivat kääntyneet kaihoisasti puutarhaa kohti.

”Hei!” poika huikkasi, jottei säikäyttäisi tyttöä, ja tämä kääntyi katsomaan häntä. Hän näki suuret kastanjanruskeat silmät, pienen nenän sydämenmuotoisissa kasvoissa ja vadelmanpunaiset huulet, jotka vetäytyivät suloiseen hymyyn. Tyttö oli poikkeuksellisen sievä, melkein kuin nukke, jollaisia näki Times Squaren leikkikalukauppojen näyteikkunoissa: niillä oli oikea tukka, pehmeät kasvopiirteet ja tyylikkää vaatteet. Miksei tyttö ollut pihalla muiden lasten kanssa esittäytymässä mahdollisille ottovanhemmille? Varmasti joku olisi ihastunut tyttöön suoraa päätä.

”Mitäs kolttosia sinä olet tehnyt?” poika kysyi.

Tytty tarkasteli häntä otsa rypyssä. Pikkuinen vaikutti melkein loukkaantuneelta, luultavasti hän teki tuhmuuksia hyvin harvoin.

”En mitään!” hän vastasikin hiukan tuohtuneena. ”Miksi kysyt?”

”No, koska olet yksinäsi täällä etkä tuolla alhaalla. Luulin, että se on rangaistus jostakin...” Poika tuli tytön viereen ja loi silmäyksen iloiseen vilinään alhaalla puutarhassa. Siellä naurettiin ja laulettiin, orpokodin kasvatit näyttivät parhaat puolensa tehdäkseen vaikutuksen mahdollisiin ottovanhempiin. Hyvin pieni tyttö istui erään vierailijan sylissä.

”Jeannie”, tyttö kertoi. ”Toivottavasti hänet adoptoidaan! Hän on vielä niin pieni. Pienimpiä otetaan mieluiten.”

”Entä sinä?” poika kysyi. ”Mikä sinun nimesi on? Minä olen Horace, Horace Timber, mutta kaikki sanovat minua Hossiksi.”

”Mary Ann”, tyttö esittäytyi. ”Kaikki sanovat minua Mary Anniksi.” Hän hymyili. ”Mitä kolttosia sinä sitten olet tehnyt, Hoss?”

Hoss virnisti. Hän olisi voinut tunnustaa olleensa taskuvaras, mutta päätti ensi alkuun jättää menneisyytensä rauhaan. ”En mitään”, hän väitti. ”Minä vain tulin vasta eilen. Oletko sinäkin uusi?” Siinä olisi ollut selitys.

Mary Ann pudisti päätänsä. ”En. Olen ollut täällä aina. Minua ei voida adoptoida. Minusta... maksetaan.” Sanoista kuului sekoitus ylpeyttä ja pettymystä.

”Maksetaan? Niin kuin vuokraa tai jotain? Antaako joku nunnille rahaa siitä, että he pitävät sinut täällä?” Moisesta Hoss ei ollut koskaan kuullut, vaikka tietysti hän ja muut katulapset olivat joutuneet antamaan vanhalle Edwardille rahaa siitä hyvästä, että tämä oli antanut heille yösijan. ”Kuka sinusta sitten maksaa?”

”Minun mamini”, Mary Ann sanoi, ja hänen kasvoilleen nousi autuas hymy. ”Niin sisar Katherine ainakin sanoo.”

Hossia tapaus oudoksutti vieläkin. ”Missä sinun äitisi sitten on? Jos hän kerran välittää sinusta, miksei hän hae sinua luokseen?”

Mary Ann kohautti onnettomana olkapäitään. ”Ei hän voi”, hän sanoi. ”Hän on taivaassa.”

Hoss joutui hillitsemään itsensä, jottei olisi naputtanut otsaansa tai jopa purskahtanut nauruun – se olisi ollut vielä pahempaa tytölle, joka tuntui vakaasti usko-
van tarinaansa.

”Sinulle siis sataa kuukausittain rahaa taivaasta?” Hoss kysyi.

Mary Ann mutristi kasvojaan. ”En usko. Kai se tulee pankista tai jostakin. Mutta sisar Katherine sanoo, että minun mamini lähettää sen. Vaikka on taivaassa... Minä voin todistaa sen! Haluatko nähdä hänet?”

Hoss alkoi pikkuhiljaa ihmetellä, pidettiinkö hänen suloista uutta tuttavaansa piilossa kenties siksi, että tällä oli jokin ruuvi löysällä.

”Tule!” tyttö sanoi pontevasti ja tarttui Hossia kädestä. Mary Ann oli häntä paljon pienempi ja varmasti myös nuorempi. Hoss arvioi tytön noin kahdeksanvuotiaaksi. Mary Ann lähti kiskomaan häntä kohti tytön makuusalia, johon tunkeutumisesta varmasti seuraisi ankara rangaistus. Hän oli kuitenkin utelias – eikä Mary Annin vuode onneksi ollut kovin kaukana ovelta. Se oli sijattu sääntillisesti, ja sali oli siisti. Henkilökohtaisia esineitä tytoilla ei näyttänyt olevan sen enempää kuin pojillakaan. Yhden vuoteen yläpuolella kuitenkin riippui kauniisti kehystetty valokuva – Hoss pidatti hengitystään, kun Mary Ann kipusi vuoteelle ja nosti kuvan seinältä, jotta hän näkisi sen paremmin.

”Tämä on minun mamini!” tyttö kertoi. ”Matkalla taivaaseen.”

Kuvassa oli poikkeuksellisen kaunis nainen valkoisessa leningissä, päässään hattu, jonka harsot leijailivat hänen ympärillään. Hän seisoi jonkinlaisessa kaareva-reunaisessa korissa, joka puolestaan riippui ilmapallostasta. Pallo kantoi naisen ylös yötaivaalle. Mary Ann ei ollut valehdellut – joku oli kuvannut tämän naisen kirjaimellisesti hänen taivasmatkallaan. Periaatteessa hän saattaisi olla vielä elossa.

”Auta minua ripustamaan tämä takaisin”, Mary Ann pyysi, kun he olivat hartaasti ihastelleet kuvaa yhdessä.

Hoss ripusti kuvan huolellisesti takaisin paikalleen.

”Eikö äitisi siis olekaan kuollut?” hän kysyi sitten. Siinänsä se ei ollut suuri ihme. Hossin omatkin vanhemmat olivat hänen tietääkseen vielä hyvissä ruumiin voimissa. Poika oli karannut kotoaan Brooklynista saatuaan tarpeekseen juopottelusta, riitelystä ja päivittäisistä selkäsaunoista. Jo hänen isänsä oli lähettänyt hänet varastelemaan kaduille – ja vaihtanut sitten koko ryöstösaaliin giniin. Jossain vaiheessa Hoss oli oivaltanut, että hän saisi enemmän ruokaa, jos lähtisi omille teilleen. Monilla muillakin täällä asuvilla ”orpolapsilla” oli varmasti perhe. Hän oli kuullut, että orpokodin eteen jätettiin usein vauvoja, jotka eivät olleet tulleet toivottuina.

”Kyllä on”, Mary Ann kertoi murheellisena. ”Hän... syöksyi maahan. Muussa tapauksessa hän olisi varmasti tullut jonain päivänä hakemaan minut, ainakin sisar Katherine on sitä mieltä. Ja hän ajattelee minua, siellä taivaassa, ja pitää minusta huolen.”

Hoss mietti, eikö perhe itse asiassa tehnyt Mary Annille karhunpalveluksen maksaessaan edelleenkin hänen elatuksestaan. Varmasti tyttö olisi adoptoitu jo pienenä, jos häntä ei olisi piiloteltu kiinnostuneilta perheiltä.

”Minkä takia hän edes toi sinut orpokotiin?” Hoss kysyi.

Mary Ann kohautti olkiaan. ”Minä synnyin täällä”, hän sanoi.

Luku 2

”Sanoitteko, ettei Mary Annille ole tullut maksusuorituksia?” kysyi abbedissa, äiti Iseult. Hänen apulaisensa sisar Katherine, jonka vastuulla oli orpokodin kirjanpito, nyökkäsi.

”Ei enää kahteen kuukauteen”, hän tarkensi. ”Kyllä, tietysti olen tiedustellut asiasta. Hienovaraisesti, kuten olette toivonut, äiti...”

Armon sisaret noudattivat kaikissa Mary Annia koskevilla asioissa äärimmäistä varovaisuutta. Olihan tytön äiti antanut heille selvät ohjeet jättäessään tyttärensä nunnien huomaan. Hän maksaisi tytön elatuksesta sata dollaria kuussa – mikäli Mary Annin olemassaolosta ja syntyperästä pysyttäisiin visusti vaiti. Asia oli aiheuttanut kitkaa sisar Katherinen ja abbedissan välille jo kahdeksan vuoden ajan, Mary Annin äidin kuolemasta lähtien. Sisarille oli silloin selvinnyt, että tytöllä oli sukulaisia, mutta äiti Iseult ei ollut halunnut rikkoa lupastaan. Sitä paitsi sata dollaria kuussa oli iso raha, ja äiti Iseult oli ilokseen saanut todeta, että säännölliset lahjoitukset jatkuivat myös Haily Hardin kuoleman jälkeen.

”No? Mitä pankista sanottiin?” hän kysyi kärsimättömästi.

Sisar Katherine kohautti olkiaan. ”Tili on tyhjä”, hän sanoi. ”Eihän se ole ihmekään, kahdeksaan vuoteen kukaan ei ole tallettanut sinne mitään. Mary Annin äidin omaisuus on kulutettu loppuun. Maksusuorituksia ei enää tule.”

Äiti Iseultin suu nipistyi viivaksi.

”Harmillista!” hän tokaisi. ”Jos olisimme tienneet aiemmin... kesäjuhlista olisi voinut löytyä hänelle ottaja.”

Kesäjuhlasta, jonka aikaan Mary Ann ja Hoss olivat tutustuneet, oli kulunut jo kaksi kuukautta. Tapahtuma ei ollut ollut orpokodille suuri menestys, vain kolme pikkulasta oli saanut uudet vanhemmat ja kaksi poikaa päässyt oppiin. Orpokodin hallinnolle se oli pisara valtameressä. Kuten kaikkien vastaavien laitosten, myös Armon sisarten kodin seinät pullistelivat. Yli sadallekahdelekymmenelle lapselle se oli liian ahdas, ja uusia tuli koko ajan. New York, kaikkialta maailmasta saapuvien lukemattomien siirtolaisperheiden unelma, ei tuonut kaikille onnea. Vain harvat uudet asukkaat rikastuivat. Monet eivät tienanneet enempää kuin kotimaissaankaan, mutta siellä heillä oli ollut sukulaisia, jotka olivat voineet auttaa heitä selviytymään. Täällä he eivät usein nähneet muuta vaihtoehtoa kuin hylätä lapsensa, lähettää heidät varastelemaan kaduille tai viedä heidät itse orpokotiin. Valtio ei tukenut perheitä mainittavasti, joten äidit mieluummin luopuivat lapsistaan kuin antoivat heidän nähdä nälkää.

”Missä vaiheessa hänen kehityksensä on?” abbedissa kysyi. ”Meidän pikku Mary Annimme. Joko hänet voidaan lähettää piikomaan?” Nuoria tyttöjä välitettiin usein kotipiioiksi.

”Mutta äiti Iseult! Hänhän on vasta kahdeksan!” sisar Katherine huudahti tyrmistyneenä. Mary Ann oli ollut hänelle rakas siitä saakka, kun hän oli saanut auttaa tytön maailmaan. Hän pääsi harvoin auttamaan synnytyksissä: vaikka hänellä oli kätilön koulutus, hänen työpanostaan tarvittiin enemmän sairaalan ja orpokodin hallinnollisissa tehtävissä. Kaikki nunnakunnan jäsenet oppivat sairaanhoitoa, mutta kirjanpidon päälle ymmärsivät vain harvat. Koska Mary Annin äidillä oli kuitenkin ollut hyvin tarkat toiveet kätilöiden ja heidän koulutuksensa suhteen, häntä oli määrätty auttamaan sisar Katherine – joka oli ihastunut sievään vauvaan oikopäätä. ”Ja hän on hyvin älykäs! Kilttikin sitä paitsi, hyvä koulussa – oikeastaan olemme toivoneet, että hän voisi jatkaa opiskelua lukiossa. Ehkä... ehkä hän sen jälkeen harkitsisi liittymistä nunnakuntaan.”

”Mutta siinä tapauksessa meidän pitäisi ruokkia häntä vielä vähintään kahdeksan vuotta”, abbedissa huokaisi.

”Mutta hänestä on jo nyt paljon apua!” sisar Katherine intti. ”Hänellä on vähän vanhempi ystävä, poika... Hoss.”

”Horace Timber? Se pikku taskuvaras?” abbedissa kysyi. ”Outoa seuraa muka niin kiltille ja kuuliaiselle lapselle. Näyttää enemmän siltä, että hän on tulossa kevytmieliseen äitiinsä!”

Sisar Katherine pudisti päätään. ”Ei toki, se on aivan viatonta. Ja Hoss on pohjimmiltaan mukava pikkumies. Hän kohtelee Mary Annia kuin pikkusisartaan. Ja tyttö... no, poika ei kai ollut koskaan käynyt koulua ennen tänne tuloaan, ja nyt Mary Ann auttaa häntä koulutehtävissä. On liikuttavaa, miten tyttö jaksaa selittää pojalle kaiken – ja miten poika täyttää tytön jokaisen

toiveen. Hoss on hyvin sisukas. Meidän oli pantava hänet koulussa alemmalle luokalle, koska lukemisessa ja kirjoittamisessa hän ei ole lähelläkään ikäistensä tasoa, ja sellaisissa tapauksissa muut lapset rupeavat helposti kiusaamaan. Mutta Hossia kukaan ei tohdi härnätä, ja hän suojelee myös Mary Annia.”

”Siinä tapauksessa on harmi, että he joutuvat pian eroamaan toisistaan”, äiti Iseult sanoi. ”Olen pahoillani, sisar Katherine, mutta meillä ei ole muuta vaihtoehtoa. Lähetämme Horacen ja muut yli kymmenvuotiaat pojat seuraavalla junalla länteen...”

”Orpojunalla? Joko taas?” Sisar Katherine säikähti. ”Mutta äiti... näillä... näillä orpojunillahan me lähettämme lapset tuntemattomaan. Lapsista, jotka laitoimme viimeksi matkaan, emme ole sen koommin kuulleet mitään!”

Aloite, jota kutsuttiin Orpojunaliikkeeksi, oli monien asialleen omistautuneiden sosiaalityöntekijöiden mielestä hyvin kyseenalainen kokeilu. Ajatuksena oli lähettää kodittomia lapsia New Yorkin ja Bostonin kaltaisilta ruuhka-alueilta uusiin osavaltioihin länteen, missä heille löytyisi koti jumalaapelkäävien maanviljelijäperheiden luota. Kyydityksiä lapsille järjesti New Yorkin Lastenapujärjestön perustaja Charles Loring Brace, joka oli vakuutunut siitä, että Amerikan maaseudun uudisraivaaja-perheet ottaisivat orvot avosylin vastaan, kasvattaisivat heitä kristillisesti kuin omia lapsiaan ja tekisivät heistä onnellisia ihmisiä. Osittain hän olikin oikeassa, mutta usein maanviljelijäperheet näkivät lapset vain halpana työvoimana – abbedissalla oli syynsä lähettää matkaan pääasiassa isompia poikia. He olivat selvästi halutumpia kuin hoivaa vaativat nuoremmat lapset. Kukaan ei

myöskään valvonut, miten nuoria kohdeltiin heidän uusissa perheissään. He saattoivat joutua minne vain, kuka tahansa sai ottaa lapsen luokseen. Usein nämä lapset katosivat jäljettömiin lännen aavoille aroille.

”Älkää nyt paisutelko asiaa, sisar!” abbedissa nuhteli apulaistaan. ”Viime kerralla lähetimme matkaan kymmenen poikaa, iältään kymmenestä neljääntoista, sekä kolme tyttöä, jotka olivat kaksi-kolmetoistavuotiaita. Ette kai vakavissanne odottanut heidän kirjoittavan teille kirjeitä? Minun mielestäni nämä lapsikyyditykset ovat monille kasvateillemme vain hyvä asia. Varsinkin tuon Hossin kaltaisille nulikoille...”

”Mary Ann jää kaipaamaan häntä”, sisar Katherine sanoi.

Abbedissa kohautti olkapäitään. ”Jos he kaksi kerran ovat niin läheisiä... En näe mitään estettä sille, että tytökin lähtisi mukaan.”

Sisar Katherine oli järkyttynyt, mutta toisaalta hän pystyi ymmärtämään abbedissan epätoivoa. Armon sisarten lastenkoti oli suunniteltu kuudellekymmenelle tai korkeintaan sadalle lapselle, nykyiselle määrälle kasvatteja ei ollut tilaa eikä varoja. Ja nyt olivat jääneet pois myös Mary Annin sata dollaria.

”Kuulkaahan, sisar Katherine, me teemme näin”, abbedissa lähti kehittelemään uutta ajatusta. ”Lähetämme matkaan myös yli kaksitoistavuotiaat tytöt ja määräämme jokaiselle ’kummilapsen’ alle viisivuotiaista.” Nuorimmille lapsille ottovanhemmat löytyivät aina helposti, mutta asialliset orpokodit eivät halunneet lähettää pieniä yksin vieraille seuduille. Junissa matkusti kolmea- tai neljääkymmentä lasta kohti enintään kolme

aikuista valvojaa. ”Työtöt voivat pitää lasta silmällä ja lohduttaa – tuntevathan he toisensa jo ennestään.”

Sisar Katherinein oli myönnettävä, ettei ratkaisu ollut pahimmasta päästä. Orpokodissakin isoimpien tyttöjen velvollisuus oli huolehtia pienimmistä, ja useimmat tekivätkin sen mielellään. Sitä hän oli mieluummin miettimättä, miltä molemmista lapsista tuntuisi, kun junan saavuttua perille heidät erotettaisiin toisistaan.

”Ja Mary Annin myös?” hän kysyi epäröiden.
Abbedissa nyökkäsi ”Mary Annin myös.”

”Nyt minut sitten kumminkin adoptoidaan.” Mary Ann kertoi Hossille uutisensa, kun he tapasivat illallisella. Sitä ennen Hoss oli ollut puutarhatöissä muiden poikien kanssa, ja aikaa oli riittänyt myös pallopeleihin. Äiti Iseult teki pojalle vääryyttä olettaessaan, että Hoss kaipasi elämänsä kaupungin kaduilla. Tosiasiassa Hoss viihtyi orpokodissa hyvin, vaikka koulu tuottikin hänelle vaikeuksia. Hän piti pikku ystävästään Mary Annista ja tuli hyvin toimeen myös muiden orpolasten kanssa. Työt, jotka vahtimestari jakoi pojille, Hoss suoritti mielellään ja luotettavasti. Toisinaan oli vähän tylsää, mutta ainaakaan hänen ei tarvinnut kärsiä kylmää ja nälkää. Toistaiseksi se riitti hänelle. Ja tänään hän oli saanut uutisen, että tulevaisuus voisi tarjota jotain jännittävämpääkin...

”Niinkö?” hän kuitenkin kysyi, ennen kuin kertoi omat uutisensa. ”Kuka niin on määrännyt? Sinun äitisi-kö?” Hän kuulosti epäilevältä kuten aina, kun Mary Ann kertoi äitinsä valvovan häntä taivaasta.

”Jumala luultavasti”, tyttö arveli. ”Sisar Katherine sanoo, että hän on valinnut minulle perheen. Muttei täältä. Vaan... Mis... Mis...”

”Missourista”, Hoss sanoi, ja hänen äänessään soivat halveksunta ja katkeruus. ”Mary Ann, sinut pannaan orpojunaan! Ja minä kun luulin... No, minulla ei ole mitään sitä vastaan, eikä muillakaan pojilla. Me kokeilemme elämää villissä lännessä, ja jos se ei ole mistään kotoisin, me otamme hatkat. Mutta sinä... Olen kuullut siitä yhtä sun toista...”

Lapsikyvydytykset eivät olleet New Yorkin katulasten keskuudessa mikään salaisuus. Lähes jokainen tiesi tyttöjä tai poikia, jotka oli lähetetty maalle käytännössä suoraan kadulta. Jotkut heistä palasivat myöhemmin ja kertoivat kauheista elin- ja työolosuhteista, joita he olivat lähteneet pakoon kiireen vilkkaa. Katulapset olivat kuitenkin tottuneet selviytymään. Mutta Mary Ann...

”Sinä olet vielä aivan liian pieni siihen!” Hoss sanoi selittämättä tarkemmin, mitä lapsille saattaisi tapahtua.

Mary Ann pudisti tärkeänä päätään.

”Enkä ole!” hän huudahti. ”Jeannie ja Billie ja Jim ja kaksoset ovat paljon nuorempia kuin minä. Eikä minulle myöskään määrätty isoa tyttöä lapsenvahdiksi. Pärjään jo ihan itse, sisar Katherine oli sitä mieltä. Olen iso ja viisas tyttö.”

Hoss huokaisi. ”Minä pidän sinusta huolta”, hän lupasi. ”Minäkin tulen siihen orpojunaan.”

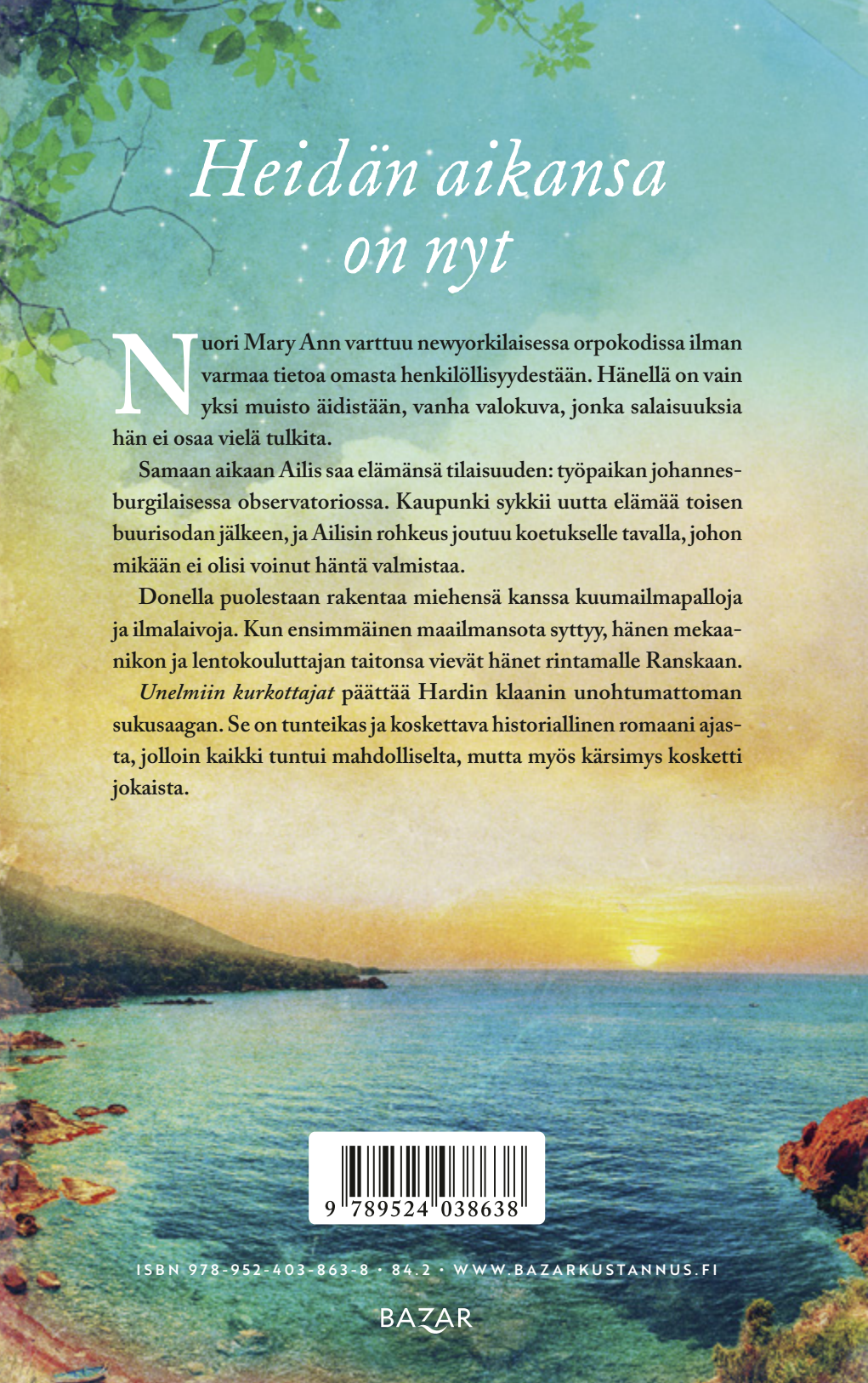
Lähdön alla lapset elivät jännittävää aikaa. Myöhemmin he kuulivat, että muiden orpokotien kasvateille lähdöstä oli ilmoitettu aivan yllättäen, mutta Armon sisaret halusivat parhaansa mukaan rohkaista lapsia ja valmistaa heitä mahdollisimman hyvin siihen, mikä heitä odottaisi. Mary Ann kertoi Hossille silmät loistaen, että oli läksäisiksi saanut ensimmäistä kertaa elämässään mekon,

joka ei ollut lahjoitustavaraa. Lastenapujärjestöllä oli tapana vaatettaa kaikki lapset ennen lähtöä. Jokainen sai myös oman Raamatun – ja Mary Ann tietysti pakkasi pieneen matkakassiinsa myös äitinsä kuvan. Sisar Katherine auttoi häntä pakkaamisessa ja joutui pidättämään kyyneleitään nähdessään pienen tytön viimein nousevan kuorma-autoon, joka vei lapset asemalle.

Vasta nyt Mary Ann todella ymmärsi olevansa lähdössä – ja vaikka se oli kiellettyä, hän halasi ensimmäisen keran sisarta, joka oli kaikki nämä vuodet ollut hänen ainoa todellinen uskottunsa. Kenenkään muun kuin sisar Katherinein kanssa hän ei ollut voinut puhua äidistään. Ja nyt...

”Kai minun mamini valvoo minua vieläkin?” hän varmisti lähtiessään. ”Näkeehän taivaasta sinne Mis... Missouriin saakka?”

Sisar Katherine vakuutti, että taivaasta saattoi nähdä koko maailman, mutta siitä huolimatta kyyneleet valuiivat tytön poskilla, kun auto lähti liikkeelle. Rautatieasemalla ei sujunut sen paremmin. Toisin kuin retkillä yleensä, nyt kukaan ei ollut jakamassa lapsia ryhmiin eikä neuvomassa heitä pitämään toisiaan kädestä. Pojat ja tytöt juoksentelivat sinne tänne, jotkut riitelivät, pojat esittivät itsevarmaa ja tytöt takertuivat ystäviinsä, mikäli heitä oli mukana. Vähälukuisilla valvojilla oli pikkulasten kanssa kädet täynnä työtä. Jeannie ja muut Armon sisarten kuopukset halusivat koko ajan syliin, mikä kävi heidän lapsenvahtiensa hermoille. Asemalla kiukuteltiin ja itkettiin, ja kun juna viimein tuli, meteliin sekoittui myös kauhunhuutoja. Monet lapsista eivät olleet koskaan nähneet veturia ja pelkäsivät puuskuttavaa, kirskahtelevaa hirviötä.

Heidän aikansa on nyt

Nuori Mary Ann varttuu newyorkilaisessa orpokodissa ilman varmaa tietoa omasta henkilöllisyydestään. Hänellä on vain yksi muisto äidistään, vanha valokuva, jonka salaisuuksia hän ei osaa vielä tulkita.

Samaan aikaan Ailis saa elämänsä tilaisuuden: työpaikan johannesburgilaisessa observatoriossa. Kaupunki sykkii uutta elämää toisen buurisodan jälkeen, ja Ailisin rohkeus joutuu koetukselle tavalla, johon mikään ei olisi voinut häntä valmistaa.

Donella puolestaan rakentaa miehensä kanssa kuumailmapalloja ja ilmalaivoja. Kun ensimmäinen maailmansota syttyy, hänen mekaanikon ja lentokouluttajan taitonsa vievät hänet rintamalle Ranskaan.

Unelmiin kurkottajat päättää Hardin klaanin unohtumattoman sukusaagan. Se on tunteikas ja koskettava historiallinen romaani ajasta, jolloin kaikki tuntui mahdolliselta, mutta myös kärsimys kosketti jokaista.

9 789524 038638

ISBN 978-952-403-863-8 • 84.2 • WWW.BAZARKUSTANNUS.FI

BAZAR